

הפוליטיקה אינה מתנהלת על שולחן-החול. זהו שדה-קרב

תמל"ג

מאשר הניצחון בשדה-הקרב. להיפך: יתכן מאוד כי בניין-הכוח חשוב יותר מאשר הניצחון, שהרי לולא היה הכוח קיים, אי-אפשר היה להפעילו. אלכסנדר הגדול, מלך מוקדון, היה גאון צבאי ונחל ניצחונות מדהימים. אבל המנצח האמיתי היה אביו, פיליפ השני, שהקדיש את חייו לבניין הצבא המעולה, שהפך כלי כה מצויין כבדי בנו.

פרידריך הגדול, מלך פרוסיה, וזכה במכשיר רומה. אביו, פרידריך-וילהלם, שכניו היה מלך החיילים, הוריש לו צבא שנבנה על-ידו במשך שנים רבות, בקפדנות ובשקדנות.

וייצמן עצמו יודע חוכמה זו היטב. מילחמת ששת-הימים והכרעה בשעותיה הראשונות על-ידי חילה-אווריה, שבראשו עמד אז מוטי הור. אך הכל ידוע כי המנצח האמיתי היה עזר וייצמן, המפקד הקודם, שכנה את הכוח, שקבע את האסטרטגיה ושכנע על פיה את הכלים שרכשו.

כאשר עבר עזר לפוליטיקה, לא לקח עימו את החוכמה הבסיסית הזאת. אך בפוליטיקה נכון אותו הכלל עצמו: השלב הקובע הוא השלב של בניית הכוח.

גם הגאון הגדול ביותר לא ישיג הישגים בשדה-הקרב הפוליטי, אם אין לרשותו הכוח המתאים להשגת מטרתו. הצבא הפוליטי קרוי מיפלגה.

בא עימו גם אכרשה טמיר, אדם מעניין, הידוע כמשרתם של ארונים שונים. יתכן שדיעותיו האישיות של טמיר (אם יש כאלה) הן יוניות, אך טמיר מוזהר לחלוטין עם תקופת-כהונתו של אריאל שרון וההכנות למילחמת-לבנון.

שאר מועמדי של וייצמן כבר נשכחו. וכצדק. **ביום-הבחירות זכתה רשימה זו ב-46,302 קולות, קצת פחות מר"ן, קצת יותר מהרשימה המתקדמת.**

לא היתה זאת תוצאה מרשימה, אם לוקחים בחשבון שרשימה זו הוציאה במערכת-הבחירות סכומי-עתק, ששימשו בחלקם לרכישה סיטונית של קולות בררכים שונות.

תוצאה היתה כישלון, והרכיב השתקף למחרת הבחירות. אריאל שרון נחל כישלון רומה בבחירות של

וההופכת למעצמה כלכלית מודרנית. ישראל אשר דיגלה יתנופה מעל לשגרירויות, לא רק בקאהיר, אלא גם בריאד, בבגדאד, ברכאט ובחרטום.

מנחם בגין חשב על שלום חלקי, שיוציא את מצריים מן החזית הערבית ושיאפשר לו להמשיך במילחמה ביתר יעילות נגד הפלסטינים, הסורים, והירדנים. אחרים, כמו משה דיין, חשבו על שלום קטן, שיביא לחתימת נייר מלא התחכמויות, שבו כל צד מנסה לרמות את השני. (וזה אכן קרה).

וייצמן חשב על השלום הגדול, המלא. הוא היה שותף לחלומו של סאדאת. הוא אמין, בצדק, שאם תיענה ישראל, בלב חפץ ליוזמה ההיסטורית של סאדאת, חסרת-התקדים בתעוזה ובתנופתה, ניתן להגיע להתיישות דרמטית עם העולם הערבי, ולכניין מציאות חדשה במרחב. לגבי וייצמן לא היתה זאת התפעמות חר-פעמית. התלהבותם של רבים רמתה לתבערה

בין כל השערוריות והמשברים שעברו לאחרונה על המדינה, בתדירות של אחד ליום, כמעט לא שמו לב למשבר הקטן — משברון — שנגרם על-ידי עזר וייצמן. זה היה טוב לכותרת אחת, בקושי.

עזר התנגד לכניעתו הנוספת של שימון פרס ליצחק שמיר בעניין טאבה. אחת הכניעות זרבות של פרס בשבועות האחרונים.

המנכ"לים הישראליים — כראשות אברהם טמיר, איש-אמונו של עזר — סיכמו הסכם עם עמיתיהם המצריים. יצחק שמיר התנגד, כמובן, למה שהוסכם. פרס נכנע לשמיר. העניין נתקע שוב.

עזר מחה, תבע ריון, רמז על אפשרות של התפטרות.

מזה לא יצא הרבה. בפוליטיקה אין הרבה ערך למחוחות שמאחוריהן לא עומד כוח פוליטי. אבל זה היפנה את תשומת-הלב לבעיה ששמה עזר וייצמן. **מה הוא עושה בממשלה הזאת? בש"ביל מה הוא נמצא בה? מה מישקלו?**

עולם נהנה וייצמן מאהרה רכה.

אהרה זו אינה מוגבלת למצריים. שם, כמובן, עזר וייצמן הוא גיבור, הישראלי שדחף יותר מכל אחר לשלום המצרי-ישראלי, חביבו של אנוור אל-סאדאת, ידיד של חוסני מובארכ (שהיה, כמו וייצמן וכמו חאפז אל-אסד, מפקד של חילה-אווריה).

גם הפלסטינים מתעניינים מאוד בעזר. בכל פגישותיו עם אנשי אש"ף בשנים האחרונות התעניינו בני-שיחיו — וכיניהם יאסר ערפאת — בהשקפותיו, בכוננותו וכמעמדו של עזר וייצמן. **גם למוסקבה הגיע שימון של האיש. אישים סובייטיים שנפגשו עם ישרי אלים התעניינו בו מאוד, ואף הביעו רצון להיפגש עימו.**

וייצמן מצטייר כאיש-צמרת ישראלי השואף לשלום — אולי האדם היחיד בצמרת הישר-אלית החותר לשלום ככנות.

כל מי שמפסק בכנותו של שימון פרס בשוחר-שלום — ובירות העולם מלאות בספקנים כאלה — מאמין בכי נותו של עזר וייצמן.

השאלה הנשאלת לגביו, כדרך כלל, אינה "האם הוא כן?" **השאלה הנשאלת היא: האם הוא רציני?"**

אין ספק לגבי כנותו של עזר וייצמן. לפני ביקורו של סאדאת בארץ היה עזר נץ קצוני. השתלבותו בתנועת החרות היתה אמיתית.

אני זוכר שיחה ארוכה עם וייצמן בראשית שנות ה-60. ביקרתי אותו בביתו (ראו בנווה-מגן, ושתינו עמוק אל תוך הלילה.

פיתחתי לפניו את דיעותיי לגבי עתיד המדינה: יוזמת-שלום גדולה, הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית (שהיתה אז ירדנית), השתלכות ישראל כתאגיד מדיני וככלכלי גדול של המרחב השמי, פתיחת השוקים הסעודיים, העיראקיים והמצריים לפני ישראל.

אני זוכר את תשובתו, הרבה אחרי חצות: "אני מקבל את התפיסה הזאת, אבל קודם כל עלינו לכבוש את הגדה המערבית."

כשסיפורתי למחרת-היום על השיחה לאחד מידידי, אמרתי לו: זהו הנץ הכי חריב עליי."

ביקורו של סאדאת גרם לשינוי מוחלט בעולמו הנפשי של עזר וייצמן.

קרה לו מה שקרה ליהודי בשאל בררך לרמשק: הוא ראה את האור של ישוע, שינה את שמו לפאולוס ויצא לכבוש את העולם למען רת הדישה. וייצמן הבין לפתע מה פירושו של שלום.

יתכן מאוד שעזר וייצמן היה האדם היחיד בכל צמרת ישראל שהבין את אנוור אל-סאדאת, ושתפס את ההזר דמנות הכבירה שנפתחה לפני ישראל.

בעיני וייצמן, נפתחו שערי-שמיים. היתה לו תגלות: ישראל המתפייסת עם העולם הערבי, המשתלבת במצרכי, החדרה מלחיות על חרבה

עזר וייצמן בבית-מילה: מה להוליד?

על החיים הפוליטיים של ישראל מרחפת תעלומה.

לפי כל הסקרים והמישאלים, קיים בישראל ציבור יוני גדול. אולם בזירה המדינית מהווים היונים מחנה קטן, מסוכסך וחסרי-השפעה.

למשל: לפני חודש התפרסם סקר-דעת-קהל, שנגע לנושא הבלתי-פופולארי ביותר בישראל: מדינה פלסטינית. התוצאות היו מדהימות: כ-40% מן הנשאלים — שהיוו מידגם מייצג של הציבור היהודי בארץ — סברו כי מגיעה לפלסטינים מדינה משלהם. 30.8% הסכימו להקמת מדינה כזאת בגדה המערבית וברצועת-עזה, בתנאי שתביא לשלום.

אולם שתי המפלגות הדוגלות בפיתרון זה זכו בבחירות בפחות מאחוז אחד של הקולות היהודיים.

כל המחנה היוני גם יחד, לפי הפירוש הליברלי ביותר של המושג (מס"ב, ר"ן, המתקדמת, שינוי, רק"ח) אינו עולה בסקר-דעת-הקהל על 7% של הקולות היהודיים.

יש לתעלומה זו הרבה הסברים: היסטורי, פסיכולוגי, סוציולוגי, ומה לא. אך העובדה קיימת: המחנה היוני לא השכיל לבנות כוח פוליטי אמיתי. הכוח הפוטנציאלי קיים, אך הוא מתבזבז ביום הבחירות. מרבית היונים מצביעים בעד מיפלגות ניציות-למחצה, כמו מיפלגת-העבודה בהרכבה הנוכחי.

אם רוצה עזר וייצמן להיות לא רק בן, אלא גם רציני מבחינה פוליטית, זהו הנקודה שבראי לו לחשוב עליה.

בקרית-מקש. הם חזרו למחרת היום, ברגש של הקלה, לשיגרת האיבה והשינאה, כאילו לא קרה דבר.

וייצמן נשאר נאמן להתגלותו. הוא למד הרבה מן המצרים. הוא למד, למשל, שאין שלום עם העולם הערבי ללא פיתרון הבעיה הפלסטינית, שיתקבל על דעת העם הפלסטיני עצמו. הוא תופס היום את המציאות הפנימית בעולם הערבי, יותר מכל אדם אחר במימסד הישראלי.

הוא פרש מממשלת-בגין, כפי שחייב היה לעשות. הוא פרש מן הליכוד, אחרי לבטים ארוכים ובלתי-ימובנים.

השאלה היתה: מה הלאה?

ולשתו של עזר וייצמן התגלתה ערב הכי חירות האחרונות.

הוא הקים מיפלגה בשם "יחד", שהיתה כולה מישגה.

היה סביר שאיש כמו וייצמן יקים מיפלגת-שלום בעלת תוכנית ברורה, ינרף את הדגל ויקרא: מי לשלום, אלוי!" תחת זאת אסף וייצמן סביבו אוסף משונה של בני-אדם. לא היה ביניהם אף איש אחר שקנה לעצמו אי-פעם שם כרוף-שלום. תחת זאת היה שם מושל-באיש משומש, שמילא תפקיד מרכזי בריכוז העם הפלסטיני ובגזירת אדמותיו, הממשיך גם כיום לכטא דיעות המתקבלות כשימחה בתנועת-החיה. היה שם עסקן של אגד, המסוכך בעניינים מוריים והוא נץ מן המניין. שניים אלה נכנסו עימו לכהנסת, ויכולים ככל עת להצטרף לסיעת-הליכוד.

מביוון שאין וייצמן יכול לעשות חיל לדעותיו בממשלה זו, מתחילים להגיד עליו ש. הוא לא רציני, ש. הוא עוסק במישחקים, וגרוע מכל: הוא נחמד, אבל..."

ל חוקר רציני של תולדות-המילחמות יודע כי בניין הכוח הצבאי אינו חשוב פחות